

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (första avdelningen)
den 29 mars 2007*

I mål T-366/00,

Scott SA, Saint-Cloud (Frankrike), företrätt av Sir Jeremy Lever, QC, G. Peretz, J. Gardner, barristers, R. Griffith och M. Papadakis, solicitors,

sökande,

med stöd av

Republiken Frankrike, företrädd av G. de Bergues, S. Seam och F. Million, samtliga i egenskap av ombud,

intervenient,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av G. Rozet och J. Flett, båda i egenskap av ombud,

svarande,

* Rättegångsspråk: engelska.

angående en talan om delvis ogiltigförklaring av kommissionens beslut 2002/14/EG av den 12 juli 2000 om de stödåtgärder som Frankrike genomfört till förmån för Scott Paper SA/Kimberly-Clark (EGT L 12, 2002, s. 1),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

sammansatt av ordföranden J.D. Cooke samt domarna R. García-Valdecasas och I. Labucka,
justitiesekreterare: handläggaren C. Kristensen,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 25 oktober 2006,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

- ¹ Scott Paper Co., ett bolag som bildats enligt amerikansk rätt, köpte år 1969 Bouton Brochard, ett bolag som bildats enligt fransk rätt, och bildade ett separat bolag, Bouton Brochard Scott SA, vilket övertog Bouton Brochards verksamhet. Bouton Brochard Scott bytte namn till Scott SA i november 1987. Detta senare bolag bedrev under den i målet relevanta tidsperioden verksamhet avseende framställning av hushålls- och sanitetspapper.

- 2 Orléans stad, departementet Loiret (Frankrike) och sökanden ingick den 31 augusti 1987 ett avtal dels om försäljning av ett markområde på 48 hektar i industriområdet La Saussaye till Scott, dels om den reningsavgift som skulle beräknas utifrån en förmånlig taxa (nedan kallat Scottavtalet). I avtalet uppgavs att departementet Loiret och Orléans stad skulle bidra ekonomiskt till områdets iordningställande till förmån för sökanden, dock högst med 80 miljoner franska franc (FRF) (12,2 miljoner euro).

- 3 Blandekonomiföretaget för upprustning av Loiret (Société d'économie mixte pour l'équipement du Loiret) (nedan kallat Sempel) fick i uppdrag att genomföra de studier och bygg- och anläggningsarbeten som krävdes för att iordningställa den aktuella marken. Det framgår av en överenskommelse av den 12 september 1987 mellan departementet Loiret, Orléans stad och Sempel (nedan kallad Sempelöverenskommelsen) att Orléans stad avyttrade 68 hektar till Sempel för den symboliska summan av 1 FRF. Det framgår dessutom av artikel 4 i Scottavtalet, liksom av artikel 12 i Sempelöverenskommelsen, att Sempel skulle sälja markområdet på 48 hektar och en fabrik med lager (nedan kallat det omtvistade markområdet) till Scott för 31 miljoner FRF (4,7 miljoner euro), det vill säga för 65 FRF/m².

- 4 Den franska revisionsrätten publicerade i november 1996 den offentliga rapporten "Les interventions des collectivités territoriales en faveur des entreprises" (företagsstöd från lokala myndigheter). Syftet med rapporten var att uppmärksamma ett antal stöd som lokala myndigheter i Frankrike eventuellt hade beviljat vissa företag och, i synnerhet, överföringen av det omtvistade markområdet i industriområdet La Saussaye till sökanden.

- 5 Efter det att rapporten hade publicerats inkom en skrivelse till kommissionen. Skrivelsen var daterad den 23 december 1996 och innehöll ett klagomål avseende de förmånliga villkor på vilka Orléans stad och departementet Loiret hade sålt det omtvistade markområdet till sökanden och den reningsavgift som detta bolag skulle erlägga.

- 6 Genom en skrivelse av den 17 januari 1997 begärde kommissionen ytterligare upplysningar från de franska myndigheterna. Begäran gav upphov till en skriftväxling mellan de franska myndigheterna och kommissionen, under perioden januari 1997–april 1998, inom ramen för vilken de franska myndigheterna delvis lämnade de upplysningar och preciseringar som kommissionen hade efterfrågat, bland annat genom skrivelser av den 17 mars, den 17 april och den 29 maj 1997. Den 8 augusti 1997 begärde kommissionen återigen preciseringar från de franska myndigheterna. Kommissionen erhöll kompletterande upplysningar från dem den 3 november 1997 och från klaganden den 8 december 1997, den 29 januari 1998 och den 1 april 1998.

- 7 Genom en skrivelse av den 10 juli 1998 underrättade kommissionen de franska myndigheterna om sitt beslut av den 20 maj 1998 att inleda ett förfarande enligt artikel 88.2 EG och uppmanade dem att inkomma med yttranden och att besvara vissa frågor (nedan kallat beslutet att inleda förfarandet). I skrivelsen anmodades de franska myndigheterna dessutom att informera Scott om inledandet av förfarandet och om att bolaget eventuellt skulle bli tvunget att lämna igen stöd som erhållits på ett olagligt sätt. Genom publiceringen av skrivelsen i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 30 september 1998 (EGT C 301, s. 4) informerades de berörda parterna om att förfarandet hade inletts och uppmanades att inkomma med eventuella synpunkter på de aktuella åtgärderna.

- 8 Sökanden informerades om beslutet att inleda förfarandet av de franska myndigheterna per telefon den 30 september 1998. Genom skrivelse av den 23 november 1998 lämnade sökanden sina synpunkter på beslutet att inleda förfarandet.

- 9 Genom skrivelse av den 25 november 1998 lämnade även de franska myndigheterna synpunkter på beslutet att inleda förfarandet.

- 10 Efter att ha tagit del av synpunkter från de franska myndigheterna och utomstående begärde kommissionen på nytt kompletterande upplysningar från de franska myndigheterna. Eftersom dessa endast delvis efterkom kommissionens begäran utfärdade denna, i enlighet med artikel 10.3 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel [88] i EG-fördraget (EGT L 83, s. 1), den 8 juli 1999 ett föreläggande om att lämna upplysningar, vilket de franska myndigheterna delvis efterkom den 15 oktober 1999.
- 11 Vid ett möte den 7 december 1999 mellan en fransk delegation, i vilken representanter för bolaget Scott ingick, och kommissionen tillät den sistnämnda, undantagsvis och i förfarandets intresse, nämnda delegation att inkomma med kompletterande upplysningar före utgången av december 1999.
- 12 Genom skrivelse av den 24 december 1999 lämnade sökanden kompletterande upplysningar till följd av mötet den 7 december 1999. Den 12 januari 2000 informerade kommissionen sökanden om att den vägrade att beakta nämnda skrivelse, eftersom den hade inkommit efter den i beslutet om inledande av förfarandet angivna tidsfristen, det vill säga den 30 oktober 1998.
- 13 De franska myndigheterna inkom med kompletterande upplysningar till kommissionen den 10 januari och den 21 februari 2000.
- 14 Sökandens aktier förvärvades av Kimberly-Clark Corp. (nedan kallat KC) i januari 1996. I januari 1998 aviserade KC att fabriken skulle läggas ned. Fabriken tillgångar, det vill säga marken och pappersfabriken, förvärvades av Procter & Gamble (nedan kallat P & G) i juni 1998.

Det angripna beslutet

- 15 Den 12 juli 2000 fattade kommissionen beslut 2002/14/EG om de stödåtgärder som Frankrike hade genomfört till förmån för Scott Paper SA/Kimberly-Clark (EGT L 12, 2002, s. 1) (nedan kallat det angripna beslutet). Efter det att förevarande talan hade väckts (se nedan punkt 23) vidtog kommissionen en korrigeringsåtgärd av det angripna beslutet och delgav Republiken Frankrike en rättelse den 2 mars 2001. Artikel 1 och skälen 172, 217 och 239 b a i det angripna beslutet ändrades på följande sätt:
- 16 I det angripna beslutet i dess ändrade lydelse föreskrivs följande:

”Artikel 1

Det statliga stöd i form av ett förmånligt tomtpris och en förmånlig reningsavgift som Frankrike har genomfört till förmån för Scott, till ett belopp av 39,58 miljoner franska franc (6,03 miljoner euro) motsvarande ett nuvärde på 80,77 miljoner franska franc (12,3 miljoner euro) vad avser det förmånliga tomtpriset ... är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

1. Frankrike skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att från stödmottagaren återkräva det stöd som avses i artikel 1 och som olagligen redan utbetalats till stödmottagaren.

2. Återkravet skall ske utan dröjsmål och i enlighet med förfarandena i nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa detta beslut. Det stöd som skall återkrävas skall innefatta ränta som löper från den dag stödet stod till stödmottagarens förfogande till den dag det har återbetalats. Räntan skall beräknas på grundval av den referensränta som används vid beräkningen av bidragsekvivalenten inom ramen för regionalstöd.”

- 17 Kommissionen beaktade vid beräkningen av stödets värde att den ej iordningställda marken på 68 hektar hade förvärvats av de franska myndigheterna mellan åren 1975 och 1987 till ett pris av 10,9 miljoner FRF (1,7 miljoner euro) (skälen 15 och 170 i det angripna beslutet).
- 18 Till detta belopp lade kommissionen Sempels totala kostnad enligt likvidationsbalansen ”Z.1 La Saussaye & La Planche” av den 26 juli 1993 (nedan kallad ”Sempels likvidationsbalans”) för iordningställandet av marken, vilken uppgick till 140,4 miljoner FRF (21,4 miljoner euro), och kom fram till ett belopp på 151,3 miljoner FRF (23,1 miljoner euro) (skälen 168–170 i det angripna beslutet).
- 19 Därefter drog kommissionen av 51,3 miljoner FRF (7,9 miljoner euro) motsvarande den finansiella kostnaden för de lån som tagits av Sempel, återbetalningen av mervärdesskatten för iordningställandet av marken och kostnaden för en allmän uppsamlingsanläggning för avloppsvatten, eftersom de franska myndigheterna hade visat att denna inte enbart var avsedd för Scott, utan gagnade samhället som helhet (skäl 171 i det angripna beslutet).
- 20 Kostnaden för överlåtelsen av den omtvistade marken uppgick enligt kommissionen följaktligen till cirka 100 miljoner FRF (15,2 miljoner euro). Kommissionen uppskattade att den del av kostnaden som hänförs sig direkt till Scott är 48/68 av

dessa 100 miljoner FRF, det vill säga 70,588 miljoner FRF (10,76 miljoner euro), eftersom den sistnämnda endast förvärvade 48 av de 68 hektar som det ifrågavarande markområdet består av.

- 21 Slutligen drog kommissionen från detta belopp av 31 miljoner FRF (4,7 miljoner euro), som Sempel hade mottagit av Scott för att uppnå en nettoförlust för de franska myndigheterna på cirka 39,58 miljoner FRF (6,03 miljoner euro) motsvarande ett nuvärde på 80,77 miljoner FRF (12,3 miljoner euro).
- 22 Beräkningen av stödets värde kan sammanfattas enligt följande:

Beteckning (miljoner FRF)	Totalt (miljoner FRF)
Kostnader för markområdet (ursprunglig mark 10,9 och iordningställande 140,4)	151,3
Avdrag (finansiella kostnader för Sempels lån 29,4; återbetalning av mervärdesskatt 8,3; allmän uppsamlingsanläggning för avloppsvatten 13,6)	- 51,3
Kostnad för överlåtelsen (151,3 - 51,3)	100
Kostnad för överlåtelsen till Scott (48/68 av kostnaden för överlåtelsen)	70,588
Pris betalat av Scott	- 31
Stödbelopp	39,588

Förfarandet och parternas yrkanden

- 23 Genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 30 november 2000 väckte sökanden förevarande talan.

- 24 Genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 4 december 2000 och som registrerades under nummer T-369/00 väckte departementet Loiret en talan som också avsåg delvis ogiltigförklaring av det angripna beslutet.
- 25 Genom skrivelse som inkom till förstainstansrättens kansli den 5 april 2001 ansökte Republiken Frankrike om att få intervensera i förfarandet till stöd för sökandens yrkanden.
- 26 Den 10 maj 2001 beslutade ordföranden på förstainstansrättens femte avdelning i utökad sammansättning att låta Republiken Frankrike intervensera till stöd för sökandens yrkanden.
- 27 På begäran av Scott beslutade förstainstansrätten att i en första omgång, före en prövning av målet i sak, uttala sig om den fråga som Scott ställt avseende preskription enligt artikel 15 i förordning nr 659/1999.
- 28 Förstainstansrätten ogillade genom domar av den 10 april 2003 Scotts respektive departementet Loirets talan, eftersom respektive talan grundade sig på att kommissionen hade åsidosatt artikel 15 i förordning 659/1999. Förstainstansrätten slog också fast att beslut om rättegångskostnader skulle komma att meddelas senare (se dom av den 10 april 2003 i mål T-366/00, Scott mot kommissionen, REG 2003, s. II-1763, och i mål T-369/00, Département du Loiret mot kommissionen, REG 2003, s. II-1789). Förstainstansrätten beslutade att förfarandet skulle fortsätta med avseende på övriga delar.
- 29 I väntan på domstolens dom i det av Scott överklagade och ovan i punkt 28 nämnda målet Scott mot kommissionen, beslutade förstainstansrätten att vilandeförklara förevarande mål och mål T-369/00.

- 30 Genom dom av den 6 oktober 2005 i mål C-276/03 P, Scott mot kommissionen (REG 2005, s. I-8437), ogillade domstolen Scotts överklagande av den ovan i punkt 28 nämnda domen av den 10 april 2003 i målet Scott mot kommissionen.
- 31 Genom skrivelse av den 10 november 2005 uppmanade förstainstansrätten parterna att lämna synpunkter angående återupptagandet av målet mot bakgrund av den ovan i punkt 30 nämnda domen av den 6 oktober 2005 i målet Scott mot kommissionen. I sitt svar av den 24 november 2005 bekräftade sökanden att de enda grunder och argument som återstod att pröva var de som rörde det statliga stödet i form av det påstått förmånliga priset på den omtvistade marken som sökanden förvärvat på industriområdet Saussaye och kommissionens tillämpning av sammansatt ränta i åläggandet att verkställa återkrav.
- 32 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten att återuppta det muntliga förfarandet och anmodade, som en åtgärd för processledning, parterna att skriftligen besvara ett antal frågor. Denna begäran efterkoms.
- 33 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 25 oktober 2006.
- 34 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall
- ogiltigförklara artikel 2 i det angripna beslutet, i den del det avser det stöd som beviljats i form av ett förmånligt pris på ett markområde som avses i artikel 1 i detta beslut, och
 - förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

35 Republiken Frankrike, som har intervenerat till stöd för sökandens yrkanden, har yrkat att förstainstansrätten skall

- ogiltigförklara det angripna beslutet, och
- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

36 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

- ogilla talan,
- förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna, och
- i andra hand förplikta var och en av parterna att bära sin rättegångskostnad.

Rättslig bedömning

37 Sökanden har anfört fyra grunder till stöd för sin talan. Den första grunden avser åsidosättande av processuella rättigheter, den andra åsidosättande av principen om likabehandling, den tredje åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar och den fjärde den felaktiga beräkningen av stödet.

- 38 Det är lämpligt att först undersöka huruvida bilagorna till ansökan kan tas upp till sakprövning och sedan direkt undersöka den fjärde grunden.

Huruvida bilagorna till ansökan kan tas upp till sakprövning

Parternas argument

- 39 Kommissionen har kritiserat den omständigheten att sökanden har grundat sig på handlingar som inte omfattades av det administrativa förfarandet inför kommissionen. Enligt kommissionen kan följande bilagor till ansökan inte tas upp till sakprövning: bilaga 6 (artikel publicerad i tidningen *Les Échos* under perioden den 31 mars–1 april 2000), bilaga 13 (skrivelse från Scotts advokat av den 24 december 1999 till kommissionen) och bilaga 19 (skrivelse från Scotts advokat av den 24 mars 2000 till en medlem av M. Montis, ledamot av kommissionen, kabinett).
- 40 Kommissionen har dessutom gjort gällande att bilaga 23 till ansökan (Orléans stads ursprungliga anbud till sökanden) delvis inkom till kommissionen som bilaga till de franska myndigheternas skrivelse av den 7 januari 2000. Flera sidor utelämnades emellertid. Bilaga 23 till ansökan omfattar de saknade sidorna. Eftersom detta är första gången som dessa sidor kommit kommissionen till handa kan de inte tas upp till sakprövning. Kommissionen har tillagt att förstainstansrätten, under omständigheterna i förevarande mål, juridiskt kan beakta vissa omständigheter angivna i denna handling.
- 41 Sökanden har, beträffande artikeln som publicerats i tidningen *Les Échos* (se punkt 39 ovan), gjort gällande att denna kan ta upp till sakprövning med motiveringen att den inte hade publicerats före utgången av den period under vilken sökanden hade rätt att inkomma med handlingar om sakförhållanden.

- 42 Vad gäller skrivelserna av den 24 december 1999 och den 24 mars 2000 (se punkt 39 nedan), borde dessa ha ingått i det administrativa förfarandet inför kommissionen, vilken felaktigt vägrade pröva dessa.
- 43 Beträffande bilaga 23 till ansökan (se punkt 40 ovan) har sökanden hävdat att den var ovetande om att den franska regeringen endast hade tillhandahållit kommissionen en ofullständig kopia av denna handling. Kommissionen har emellertid inte rätt att utesluta handlingar om det framgår att de handlingar om sakförhållanden som medlemsstaten har lämnat till kommissionen är felaktiga eller ofullständiga.

Förstainstansrättens bedömning

- 44 Det skall inledningsvis påpekas att de handlingar som kommissionen inte anser kan tas upp till sakprövning på giltigt sätt har bilagts ansökan, och de omfattas således av de handlingar som förstainstansrätten förfogar över. Följaktligen är inte själva frågan huruvida de kan tas upp till sakprövning aktuell här. Kommissionen har nämligen i huvudsak gjort gällande att förstainstansrätten inte skall beakta de ifrågasvarande handlingarna vid sin bedömning av det angripna beslutets lagenlighet, på grund av att de inte omfattades av de handlingar som kommissionen förfogade över under det administrativa förfarandet.
- 45 Det skall erinras om att lagenligheten av ett beslut av kommissionen avseende statligt stöd skall bedömas mot bakgrund av den information som kommissionen kunde ha tillgång till när den antog beslutet (domstolens dom av den 10 juli 1986 i mål 234/84, Belgien mot kommissionen, REG 1986, s. 2263, svensk specialutgåva, volym 8, s. 691, punkt 16, och av den 11 september 2003 i mål C-197/99 P, Belgien mot kommissionen, REG 2003, s. I-8461, punkt 86). Som kommissionen med fog har påpekat får detta till följd att sökanden inte kan åberopa faktiska omständigheter som kommissionen inte har känt till och som sökanden inte har upplyst kommissionen om under detta förfarande (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 6 oktober 1999 i mål T-110/97, Kneissl Dachstein mot kommissionen, REG 1999, s. II-2881, punkt 102).

- 46 Av denna rättspraxis följer emellertid inte att bevisning som framförts av stödmottagaren i en talan om ogiltigförklaring inte får beaktas vid bedömningen av det angripna beslutets lagenlighet, när den har framförts på ett giltigt sätt till kommissionen under det administrativa förfarande som föregått antagandet av det angripna beslutet och kommissionen har utslutit dessa av skäl som inte har motiverats.
- 47 Således skall var och en av de ifrågasatta bilagorna prövas.
- 48 Vad gäller den artikel som publicerats i tidningen *Les Echos* (se punkt 39 ovan) står det klart att denna inte meddelades kommissionen under det administrativa förfarandet. Följaktligen kan den inte beaktas vid bedömningen av det angripna beslutets lagenlighet.
- 49 När det gäller Orléans stads ursprungliga anbud till sökanden (se punkt 40 ovan) är det ostridigt att Republiken Frankrike översände vissa sidor i denna handling till kommissionen under det administrativa förfarandet som bilaga till sin skrivelse av den 7 januari 2000, men utelämnade vissa andra sidor, utan att informera kommissionen om detta. Detta utelämnande framgår inte tydligt vid en läsning av de tillhandahållna sidorna. Följaktligen kan kommissionen inte klandras för att inte ha begärt att Republiken Frankrike skulle översända de sidor som fattades, och det angripna beslutets lagenlighet kan inte bedömas mot bakgrund av innehållet i dessa sidor.
- 50 Vad gäller Scotts advokats skrivelse till kommissionen av den 24 mars 2000 (se punkt 39 ovan), såsom Scott har medgett som svar på förstainstansrättens frågor, rör denna preskriptionsfrågan. Eftersom förstainstansrätten redan har prövat denna fråga (se punkterna 27 och 28 ovan), är den invändning som framförts avseende denna skrivelse verkningslös för förevarande mål.

- 51 Vidare skall Scotts advokats skrivelse till kommissionen av den 24 december 1999 (se punkt 39 ovan) prövas. Kommissionen vägrade att beakta denna skrivelse på grund av att den hade inkommit från en tredje part och efter den period som angavs i beslutet om inledande av förfarandet (se punkt 12 ovan).
- 52 Det skall i detta hänseende erinras om att förfarandet för kontroll av statligt stöd är med beaktande av dess allmänna systematik ett förfarande som har inletts gentemot den medlemsstat som, enligt dess gemenskapsrättsliga förpliktelser, är ansvarig för beviljandet av stödet (domstolens dom av den 24 september 2002 i de förenade målen C-74/00 P och C-75/00 P, Falck och Acciaierie di Bolzano mot kommissionen, REG 2002, s. I-7869, punkt 81).
- 53 Inom ramen för detta förfarande kan således inte andra berörda än den medlemsstat som har beviljat stödet göra anspråk på ett sådant kontradiktoriskt förfarande med kommissionen som det som har inletts till förmån för nämnda medlemsstat. Följaktligen är deras uppgift huvudsakligen att förse kommissionen med information (se förstainstansrättens dom av den 8 juli 2004 i mål T-198/01, Technische Glaswerke Ilmenau mot kommissionen, REG 2004, s. II-2717, punkt 192 och där angiven rättspraxis).
- 54 I detta hänseende ges stödmottagaren inte i någon bestämmelse avseende förfarandet för kontroll av statligt stöd en särskild roll bland dem som är berörda. Det skall för övrigt erinras om att förfarandet för kontroll av statligt stöd inte är ett förfarande som har inletts mot stödmottagaren och som innebär att denne kan göra anspråk på sådana rättigheter som i sig är så vidsträckta som rätten till försvar (se domen i det ovan i punkt 52 nämnda målet Falck Acciaierie di Bolzano mot kommissionen, punkt 83). Även om stödmottagaren inte har ställning som part i förfarandet, har denne dock tillerkänts vissa processuella rättigheter i rättspraxis. Syftet med dessa rättigheter är att göra det möjligt för stödmottagaren att inkomma med uppgifter till kommissionen och att göra gällande sina argument (se domen av den 6 oktober 2005 i det ovan i punkt 30 nämnda målet Scott mot kommissionen, punkt 34).

- 55 Det är i förevarande mål vederlagt att Scott uppmanades att lämna sina synpunkter vid det formella granskningsförfarandet i enlighet med artikel 88.2 EG och artikel 6.1 i förordning nr 659/1999, och att bolaget utnyttjade denna möjlighet genom att den 23 november 1998 inkomma med detaljerade synpunkter till kommissionen (se punkt 8 ovan).
- 56 Det följer emellertid inte av den rättspraxis som det hänvisats till i punkterna 52–54 ovan att kommissionen har rätt att bortse från alla övriga synpunkter från stödmottagarna efter utgången av den tidsfrist som angetts i beslutet om inledande av det formella granskningsförfarandet. Det följer däremot av rättspraxis att kommissionen är skyldig att vidta en snabb och opartisk granskning av ärendet inom ramen för artikel 88 EG (se domstolens dom av den 2 april 1998 i mål C-367/95 P, kommissionen mot Sytraval och Brink's France, REG 1998, s. I-1719, nedan kallat Sytraval, punkt 62, och förstainstansrättens dom av den 6 mars 2003 i de förenade målen T-228/99 och T-233/99, Westdeutsche Landesbank Girozentrale och Land Nordrhein-Westfalen mot kommissionen, REG 2003, s. II-435, punkterna 167 och 168). Av detta följer av kommissionen under vissa omständigheter kan vara tvungen att beakta stödmottagarens synpunkter efter utgången av den tidsfrist som angetts i beslutet om inledande av förfarandet.
- 57 I synnerhet finns det inte någon bestämmelse i förordning nr 659/1999, till exempel i artikel 6, som hindrar kommissionen från att beakta sådana synpunkter. Denna artikel tillåter nämligen kommissionen att i vederbörligen berättigade fall förlänga den föreskrivna tidsfristen.
- 58 Det skall erinras om att en åtgärd enligt fast rättspraxis endast skall anses utgöra stöd när alla villkoren i artikel 87.1 EG är uppfyllda (se domstolens dom av den 21 mars 1990 i mål C-142/87, Belgien mot kommissionen, det så kallade Tubemeusemålet, REG 1990, s. I-959, punkt 25, svensk specialutgåva, volym 10, s. 369, och av den 24 juli 2003 i mål C-280/00, Altmark Trans och Regierungspräsidium Magdeburg, REG 2003, s. I-7747, punkt 74). Kommissionen har således en skyldighet att kontrollera att stödmottagaren åtnjuter en verklig fördel av den åtgärd som påstås ha favoriserat denne. I förevarande fall har emellertid förekomsten av en sådan fördel bestämt bestritts under gransknings-

förfarandet. Således har fastställandet av värdet av den omtvistade marken varit föremål för omfattande skriftväxling mellan de franska myndigheterna, Scott och kommissionen. Under dessa omständigheter kan kommissionen inte förskansa sig bakom en formalistisk tolkning av sina skyldigheter beträffande statligt stöd för att vägra stödmottagaren möjligheten att framföra sina synpunkter på en kontroversiell aspekt av granskningen genom att vägra upplysningar som lämnats inom en tidsfrist som den själv har bestämt (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 22 februari 2006 i mål T-34/02, Le Levant 001 m.fl. mot kommissionen, REG 2006, s. II-267, punkt 96).

- 59 Även om förfarandet för kontroll av statligt stöd är ett öppet förfarande i förhållande till den ansvariga medlemsstaten, och trots den sistnämndas skyldighet att samarbeta till fullo med kommissionen och att lämna alla begärda upplysningar till denna, kan inte kommissionen bortse från omständigheten att ett eventuellt åläggande att verkställa återkrav kan få omfattande ekonomiska konsekvenser för stödmottagaren. Kommissionen kan inte heller, när den begär att bevisning skall framställas och prövas denna bevisning, utgå ifrån att det föreligger ett gemensamt intresse för medlemsstaten och stödmottagaren, i synnerhet inte beträffande beräkningen av stödets värde. Mot bakgrund av den omständigheten att stödet återbetalas till den berörda medlemsstaten och inte till gemenskapen, kan inte kommissionen utgå från att medlemsstaten har haft som målsättning att minimera beloppet för återbetalningen för att tillse att stödmottagaren behandlas rättvist.
- 60 Kommissionen har i förevarande fall tvingats pröva ett påstått statligt stöd nästan tio år efter beviljandet av detta år 1987. Dessutom förvärvades Scott, stödmottagaren, av KC år 1996 och det överlät sedan den omtvistade marken till P & G år 1998 (se punkt 14 ovan). Det rör sig således om ett mål i vilket upplysningarna angående stödets värde inte var lätta att erhålla.
- 61 Kommissionen sökte fortfarande klargöra omständigheterna i fallet vid tidpunkten för mötet den 7 december 1999 med den franska delegationen, inbegripet representanter från Scott. Kommissionen fattade således beslutet att ”i förfarandets intresse” (skäl 11 i det angripna beslutet) tillåta att ytterligare upplysningar lämnades

före utgången av december 1999. Parterna har skilda åsikter om huruvida kommissionen enbart har tillåtit de franska myndigheterna att lämna ytterligare upplysningar eller detta erbjudande riktade sig till delegationen i sin helhet, inbegripet Scotts representanter. Kommissionen har emellertid inte visat att den på ett tydligt sätt vid det ifrågavarande mötet hade begränsat sitt erbjudande till enbart de franska myndigheterna. Under alla omständigheter var det till följd av detta erbjudande som Scott sände sin skrivelse av den 24 december 1999 till kommissionen.

62 Förstainstansrätten anser att kommissionens beslut att avvisa denna skrivelse var oproportionerligt och motsägelsefullt. För det första fanns det, mot bakgrund av den omständigheten att kommissionen var beredd att godta ytterligare upplysningar till följd av det ifrågavarande mötet och fram till den 31 december 1999, ingen anledning att under dessa omständigheter göra någon åtskillnad beroende på vem som tillhandahållit nämnda upplysningar, genom att avvisa skrivelsen på den enda grunden att den härrörde från stödmottagaren och inte från de franska myndigheterna. Det skall i detta hänseende påpekas att kommissionen vid förhandlingen bekräftade att den, om innehållet i skrivelsen av den 24 december 1999 hade figurerat på den franska regeringens brevpapper, skulle ha godtagit den ifrågavarande handlingen och beaktat den vid fattandet av det angripna beslutet. Kommissionen kan inte, å ena sidan, låta mottagaren av ett stöd delta i ett möte vid vilket den tillåter lämnande av ytterligare upplysningar och, å andra sidan, därefter förbjuda denna stödmottagare att lämna sådana upplysningar. För det andra var kommissionens reaktion motsägelsefull genom att den accepterade ganska likartade upplysningar som härrörde från de franska myndigheterna den 7 januari och den 21 februari 2000 (se punkt 13 ovan), det vill säga långt efter tidsfristens utgång den 31 december 1999, som hade fastställts vid mötet den 7 december 1999.

63 Under dessa omständigheter är skälen till avvisandet av sökandens skrivelse av den 24 december 1999 inte giltiga. Denna skrivelse kan således åberopas av sökanden i syfte att bestrida det angripna beslutets lagenlighet, eftersom innehållet i denna har framförts till kommissionen inom den tidsfrist som den sistnämnda själv hade bestämt före utgången av det administrativa förfarandet och sex månader före antagandet av det angripna beslutet.

Den fjärde grunden — felaktig beräkning av stödet

Parternas argument

- 64 Sökanden har i första hand gjort gällande att kommissionen har gjort en felaktig beräkning av värdet av den omtvistade marken. Kommissionens resonemang är i synnerhet felaktigt på grund av att den sistnämnda har grundat sig på medlemsstatens kostnad för den ej iordningställda marken samt iordningställandet av denna, och antagit att de ifrågavarande kostnaderna, från vilka de 31 miljoner FRF som betalats till Sempel har dragits av, motsvarade värdet av den påstådda subventionen.
- 65 Sökanden anser, beträffande värdet på den ej iordningställda marken, att de utgifter som Orléans stad ådrog sig upp till tolv år före den dag då marken överläts till den inte ger en tillförlitlig indikation på det värde som den ej iordningställda marken hade år 1987. Sökanden har, med hänvisning till sin skrivelse av den 24 december 1999 och till Republiken Frankrikes skrivelse av den 21 februari 2000, gjort gällande att kommissionen borde ha grundat sin bedömning på den skattekontroll enligt vilken den ej iordningställda marken i själva verket endast var värd 5,55 FRF/m² år 1987 eller år 1988.
- 66 Sökanden har, beträffande kommissionens argument enligt vilket den inte kunde beakta skattekontrollen, eftersom denna hade genomförts sex år efter överlåtelsen, påpekat att nämnda kontroll avsåg värdet på den ej iordningställda marken vid en tidpunkt som är relevant vid förfarandet för statligt stöd och som grundar sig på en värdering som utförts vid detta tillfälle. Sökanden har tillagt att den värdering av marken som använts i skattekontrollsyfte var rimlig inom ramen för prövningen av det påstådda statliga stödet, eftersom det uppenbarligen låg i skattemyndighetens intresse att fastställa ett så högt värde på marken som möjligt i syfte att minska de amorteringskostnader för fabriken som sökanden skulle kunna göra gällande vid beräkningen av sin framtida inkomstskatt.

- 67 Sökanden har preciserat att den påstådda uppenbart oriktiga bedömningen inte består i det misstag som kommissionen har begått genom att inte beakta den värdering från år 1988 som användes under skattekontrollen år 1993. Det åberopade felet består snarare i den omständigheten att kommissionen grundade sig på uppgifter som uppenbarligen var föga övertygande, trots att sökanden hade inkommit med giltiga alternativa upplysningar som kommissionen inte undersökte.
- 68 Eftersom Orléans stad ägde den ifrågavarande marken sedan 1975 (skäl 15 i det angripna beslutet), rörde det sig inte enligt sökanden om ett fall där det statliga organet, med stöd av ett avtal som ingåtts mellan ett statligt organ och ett företag som skulle få ett statligt stöd, accepterade att förvärva marken för att överlåta den till bolaget till ett lägre pris än förvärvspriset. I ett sådant fall skulle värderingen av varje statligt stöd göras på grundval av det statliga organets förvärvskostnad för marken. I förevarande fall borde däremot kommissionen ha fastställt det värde för marken som denna hade den dag då den överläts till Scott.
- 69 Vad gäller kostnaderna för iordningställandet av marken, har kommissionen felaktigt likställt Sempels kostnader för iordningställandet av marken med stödets värde. Det följer emellertid av Scottavtalet att de lokala myndigheterna hade överenskommit att Sempel skulle utföra arbeten på området för ett maximalt belopp på 80 miljoner FRF. Mot bakgrund av detta takbelopp är kommissionens antagande, enligt vilket 48/68 av varje FRF som spenderats av Sempel var till fördel för sökanden, uppenbart felaktigt och orättvist.
- 70 Vidare kan de belopp som Sempels kostnader motsvarade ha slösats bort eller använts till att utföra arbeten som Scott varken hade begärt eller hade någon fördel av. De kan även ha avsett infrastrukturarbeten som i normala fall bekostas via statens budget och därmed inte utgör stöd (se skälen 168 och 169 i det angripna beslutet).

- 71 Sökanden har tillagt att den omtvistade marken överlåtits till denna för 31 miljoner FRF (64 FRF/m²). Enligt sökanden rör det sig om marknadspriset. Sökanden har i detta hänseende gjort gällande att P & G år 1998 förvärvade det ifrågavarande markområdet på 48 hektar och fabriken till det verkliga marknadspriset, det vill säga 27,653 miljoner FRF. Det pris som P & G betalat ger en bättre indikation på värdet av den omtvistade marken år 1987 än de omständigheter som kommissionen har valt att beakta.
- 72 I andra hand har sökanden påstått att kommissionen har begått uppenbara bedömningsfel vid beräkningen av stödbeloppet.
- 73 Bland annat har ett fel i beräkningen begåtts i det angripna beslutet, vilket korrigerades av kommissionen efter det att ansökan hade inkommit (se punkt 15 ovan).
- 74 Vidare har kommissionen begått en uppenbart oriktig bedömning genom att bestämma räntesatsen till 5,7 procent vid beräkningen av det aktuella värdet av stödet avseende den omtvistade marken. Eftersom kommissionen värderade statens kostnad för detta stöd, borde den ha använt den räntesats som de organ som tillhör den offentliga sektorn, såsom Sempel, betalar i Frankrike, det vill säga en lägre räntesats än den som den privata sektorn betalar för sina lån.
- 75 Kommissionen har i första hand understrukt att sökanden inte har bestritt att kommissionen har respekterat de allmänna bestämmelserna avseende föreläggande om att lämna upplysningar (se artikel 13 i förordning nr 659/1999 och domstolens dom av den 13 april 1994 i de förenade målen C-324/90 och C-342/90, Worthington mot kommissionen, REG 1994, s. I-1173, punkt 26). Kommissionen har tillagt att den inte hade skyldighet att meddela förläggandet direkt till sökanden, eftersom förfarandet för statligt stöd äger rum enbart mellan kommissionen och medlemsstaten. Sökanden hade beretts tillfälle att lämna synpunkter efter beslutet att inleda

förfarandet och den hade, under alla omständigheter, haft möjlighet att inkomma med ytterligare upplysningar efter pressmeddelandet avseende förelägandet om att lämna upplysningar. Kommissionen har för övrigt, vilket kommer att visas nedan, insisterat på den omständigheten att avsaknaden av dessa upplysningar inte är något betydande problem i förevarande mål.

- 76 Kommissionen har framhållit att den sökte fastställa värdet på den ej iordningställda marken och anläggningarna som överlätits till sökanden. I den mån kommissionen grundade sig på medlemsstatens kostnader, gjorde den detta på grund av att den hade konstaterat att detta resonemang i förevarande fall gav en tillförlitlig indikator på det sannolika värdet av det omtvistade markområde som överlätits till sökanden.
- 77 Beträffande den ej iordningställda marken sökte kommissionen fastställa värdet på denna den 31 augusti 1987, dagen för ingåendet av avtalet. Även om kommissionen inte tillämpade sitt meddelande 97/C 209/03 om inslag av stöd vid statliga myndigheters försäljning av mark och byggnader (EGT C 209, s. 3) retroaktivt i det angripna beslutet, tillämpade kommissionen sitt "systematiska och logiska" resonemang angående artikel 87.1 EG, såsom den uttryckte detta i nämnda meddelande. Kommissionen har i detta hänseende påpekat att den omtvistade marken inte såldes inom ramen för ett villkorslöst anbudsförfarande och att ingen oberoende värdering av den omtvistade marken gjordes vid överlåtelsen till sökanden. Kommissionen har under dessa omständigheter gjort gällande att de offentliga myndigheternas ursprungliga kostnad för marken utgjorde en "betydande indikator" på värdet av den ej iordningställda marken.
- 78 De franska myndigheterna har inför kommissionen vid tre tillfällen under förfarandet påstått att den genomsnittliga kostnaden för den ej iordningställda marken, som förvärvades mellan åren 1975 och 1987, uppgick till 15 FRF/m² (se fotnot 8 i det angripna beslutet). Även om dessa myndigheter i sin skrivelse av den 3 november 1997 kunde precisera att 30 hektar hade förvärvats den 1 juli 1975, 32,5 hektar den 13 december 1984 och 5,5 hektar den 18 september 1987, valde de att inte ange priset på vart och ett av dessa förvärv. Kommissionen har i detta hänseende påpekat att varken överlåtelseavtalet eller någon annan handling till stöd

för Orléans stads successiva förvärv av de ej iordningställda markområdena hade ingivits till denna under det administrativa förfarandet. Kommissionen har inte informerats om vilken metod som använts för beräkningen av det genomsnittliga priset på 15 FRF/m². Vidare vet man inte exakt vilka markområden som, bland de sammanlagt 68 hektar som förvärvats av Orléans stad, slutligen skulle ha överförts till sökanden för att utgöra markområdet på 48 hektar. Under dessa omständigheter har kommissionen rätt att dra slutsatsen att det angivna priset på 15 FRF/m² avser en period som sträcker sig fram till år 1987 och därmed kan anses vara en tillräckligt ny och således tillförlitlig indikator på markens minimivärde vid tidpunkten för Scottavtalet.

- 79 Vidare uppgick det ursprungliga värdet på den ej iordningställda marken, enligt punkt 2.2 i protokollet från Orléans stads kommunfullmäktigemöte den 27 maj 1994, till 10,9 miljoner FRF, det vill säga till det "mycket låga" priset av 23 FRF/m². Eftersom detta protokoll fastställdes före förevarande förfarande av den myndighet som själv hade beviljat det påtalade stödet, anser kommissionen att det utgjorde en rimlig och tillförlitlig grund för att bestämma värdet på den ej iordningställda marken. Kommissionen har tillagt att det följer av den anbudshandling som Orléans stad hade avfattat till sökanden att "värdet av [den ej iordningställda] marken i mars 1987 [uppgick till] 20 miljoner FRF" (det vill säga 50 hektar till 40 FRF/m²).
- 80 I motsats till vad sökanden har gjort gällande, åberopade inte de franska myndigheterna i sin skrivelse av den 21 februari 2000 en värdering av den ej iordningställda marken till 5,55 FRF/m² på grundval av en påstådd skattekontroll. Enligt kommissionen rör det sig endast om en upplysning avsedd att underlätta förståelsen av en tablå, vilken inte stöder sig på någon skriftlig bevisning, som avser året 1993, cirka sex år efter Scottavtalet, och som motsäger andra förklaringar som de franska myndigheterna har gjort under förfarandet och förklaringen i Orléans stads kommunfullmäktiges beslut år 1994. Av detta följer att kommissionen inte har begått något fel genom att välja att inte av det stycke som sökanden har hänvisat till utläsa att det hade fastställts att värdet av den ej iordningställda marken uppgick till 5,55 FRF/m².
- 81 Sökanden har för första gången i sin replik gjort gällande att skrivelsen av den 24 december 1999 innehöll en värdering av den ej iordningställda marken som har

genomförts år 1988 (se punkt 65 ovan). Enligt kommissionen kan de nya faktueella argument som repliken innehåller, liksom skrivelsen av den 24 december 1999 i sig, inte tas upp till sakprövning. Kommissionen har i detta hänseende påpekat att det inte ens i denna skrivelse kan utläsas minsta hänvisning till någon värdering som skulle ha gjorts år 1988.

- 82 Kommissionen har, utöver påståendet att nämnda skrivelse inte kan tas upp till sakprövning, gjort gällande att den skall underkännas i sak. För det första har sökanden varken inkommit med någon handling till stöd för påståendet enligt vilket en sådan värdering har gjorts år 1988 på grundval av värdet av den ej iordningställda marken år 1987 eller angett vilken lag eller förordning som en sådan värdering skulle grunda sig på. För det andra anser kommissionen att den lokala skattemyndigheten kan tillskriva markområden symboliska och i huvudsak fiktiva värden i syfte att bedöma huruvida lokal skatt skall erläggas för dessa, eftersom dessa värden överensstämmer föga eller inte alls med markområdenas verkliga marknadsvärde. För det tredje, och i motsats till vad sökanden har gjort gällande, finns det ingen grund för påståendet att skattemyndigheten skulle ha tillskrivit markområdet ett så högt värde som möjligt för att maximalt begränsa anläggningarnas värde, minska sökandens amorteringskostnader och därmed öka den skatt som den sistnämnda skulle betala. För det fjärde anser kommissionen att en värdering som gjorts av skattemyndigheten inte nödvändigtvis utesluter varje statlig stödåtgärd.
- 83 Kommissionen har vidare bestritt sökandens påstående enligt vilket Orléans stad ägde den ej iordningställda marken sedan år 1975. Som angetts i punkt 78 ovan har de franska myndigheterna påstått att 30 hektar förvärvades den 1 juli 1975, 32,5 hektar den 13 december 1984 (drygt två år före erbjudandet till Scott) och 5,5 hektar den 18 september 1987, det vill säga efter ingåendet av Scottavtalet och Sempelöverenskommelsen. Enligt sökandens eget resonemang (se punkt 68 ovan) rör det sig följaktligen om en situation där kommissionen hade fog för att beakta det pris som staten hade fått betala för att förvärva den ej iordningställda marken. Kommissionen har tillagt att Republiken Frankrike har valt att varken meddela kommissionen någon uppgift om den del av markområdet som slutligen överlätits till sökanden eller metoden för beräkningen av genomsnittspriset.

- 84 Vad gäller anläggningarna ålade kommissionen genom beslut de franska myndigheterna att ge en utförlig förklaring och förete handlingar som i detalj visar de arbeten som Sempel har utfört samt den verkliga kostnaden för dessa. Dessa uppgifter lämnades aldrig till kommissionen under det administrativa förfarandet.
- 85 Vidare har sökanden inte gett någon förklaring till vilket den anser vara det verkliga värdet av de anläggningar som har överlåtits till denna. Som förklaras i punkt 77 ovan representerar medlemsstatens kostnad, i avsaknad av ett vederbörligt anbudsförfarande eller en utvärdering av en oberoende expert före de förhandlingar som föregick försäljningen, en god indikator på värdet av de anläggningar som har överlåtits till sökanden, det vill säga 89,1 miljoner FRF. Kommissionen har i detta hänseende preciserat att den har använt Sempels likvidationsbalans, det vill säga den mest tillförlitliga skriftliga bevisning (i detta fall attesterad) som den hade tillgång till, vid avdraget för Sempels finansiella kostnader, mervärdesskatten och kostnaderna för allmän infrastruktur enligt överenskommelse med de franska myndigheterna (skälen 89 och 171 i det angripna beslutet). Kommissionen har på grundval av denna handling fastställt det totala värdet av anläggningarna. I motsats till vad sökanden har gjort gällande beror värdet av dessa överlåtna anläggningar på de arbeten som i realiteten har utförts av Sempel, och inte på bestämmelserna i Scottavtalet.
- 86 Kommissionen har påpekat att den totala kostnaden för arbetet för Orléans stad och departementet Loiret inbegripet marken och anläggningarna, enligt protokollet från Orléans stads kommunfullmäktigemöte den 27 maj 1994, uppgår till antingen 84,482 274 miljoner FRF eller 92,531 048 miljoner FRF (punkt 2.2).
- 87 Kommissionen anser att det inköpspris som P & G betalade år 1998 (se punkt 71 ovan) inte gav en bättre indikation på värdet av de anläggningsarbeten som utförts år 1987 än den övriga bevisning som den hade tillgång till och som beskrevs i det angripna beslutet. Kommissionen har understrukit den omständigheten att sökanden under hela förfarandet beklagat sig över en viss orättvisa på grund av att KC har betalat fullt pris vid förvärvet av Scott, men att priset när Scott sålde sina tillgångar inte omfattade något belopp som motsvarade den ifrågavarande

stödåtgärden. Genom detta argument medges att priset vid försäljningen till P & G motsvarade en värdering av tillgångarna som redan från början var djupt påverkad av själva förekomsten av det ifrågavarande stödet. Kommissionen anser att sökanden inte kan "äta kakan och ha den kvar". Antingen har P & G "betalat" Scott för stödet, varvid det inte ligger någon orättvisa i att återkräva detta av Scott, eller så är det pris som P & G betalade – och det pris till vilket Scott kunde sälja och avsåg sälja – från början djupt påverkat av beviljandet av stödet, varvid det inte på några villkor kan utgöra grund för beräkningen av det verkliga värdet av marken och anläggningarna år 1987.

- 88 Kommissionen har dessutom erinrat om att den anmodat de franska myndigheterna att tillhandahålla mer detaljerade upplysningar (skälen 97 och 168 i det angripna beslutet).
- 89 Kommissionen har i andra hand erkänt att ett fel i beräkningen förekommer i det angripna beslutet (se punkt 73 ovan) och har påpekat att den följaktligen har vidtagit nödvändiga åtgärder för att korrigera detta fel (se punkt 15 ovan).
- 90 Sökanden kan inte vinna någon framgång med sitt argument enligt vilket kommissionens resonemang visat på bristande logik och att den borde ha använt den räntesats som Sempel betalade (se punkt 74 ovan). Kommissionen har med rätta använt den räntesats på 5,6 procent som anges i dess meddelande om metoden för fastställande av referens- och diskonteringsränta vid beräkningen av beloppet för återbetalning enligt ett återbetalningskrav avseende ett olagligt statligt stöd.

Förstainstansrättens bedömning

- 91 Begreppet statligt stöd är av juridisk beskaffenhet och skall således tolkas utifrån objektiva kriterier. Av denna anledning skall gemenskapsdomstolen, i princip och

med beaktande av såväl de konkreta omständigheterna i målet som den tekniska eller komplicerade karaktären av de bedömningar som kommissionen har gjort, utöva en fullständig kontroll i frågan huruvida en åtgärd faller inom tillämpningsområdet för artikel 87.1 EG (domstolens dom av den 16 maj 2000 i mål C-83/98 P, Frankrike mot Ladbroke Racing och kommissionen, REG 2000, s. I-3271, punkt 25, och förstainstansrättens dom av den 17 oktober 2002 i mål T-98/00, Linde mot kommissionen, REG 2002, s. II-3961, punkt 40).

- 92 Med fördelar enligt artikel 87.1 EG avses åtgärder som på olika sätt minskar de kostnader som normalt belastar ett företags budget och som därigenom är av samma karaktär som subventioner (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 23 februari 1961 i mål 30/59, *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg mot Höga myndigheten*, REG 1961, s. 3, punkt 39, svensk specialutgåva, volym 1, s. 69, och av den 8 maj 2003 i de förenade målen C-328/99 och C-399/00, *Italien och SIM 2 Multimedia mot kommissionen*, REG 2003, s. I-4035, punkt 35), såsom bland annat tillhandahållande av varor eller tjänster på förmånliga villkor (domstolens dom av den 20 november 2003 i mål C-126/01, *GEMO*, REG 2003, s. I-13769, punkt 29). Se även domstolens dom av den 2 februari 1988 i de förenade målen 67/85, 68/85 och 70/85, *Van der Kooy m.fl. mot kommissionen*, REG 1988, s. 219, punkterna 28 och 29, svensk specialutgåva, volym 9, s. 305).
- 93 En tillämpning av denna princip på ett offentligt organs försäljning av mark till ett företag innebär att det bland annat måste fastställas huruvida försäljningspriset inte hade kunnat erhållas av förvärvaren på normala marknadsmässiga villkor (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 6 mars 2002 i de förenade målen T-127/99, T-129/99 och T-148/99, REG 2002, s. II-1275, punkt 73). Kommissionen måste när den fastställer marknadspriset ta hänsyn till den osäkerhet som ett fastställande i efterhand av ett sådant marknadspris kan innebära (förstainstansrättens dom av den 16 september 2004 i mål T-274/01, *Valmont mot kommissionen*, REG 2004, s. II-3145, punkt 45).
- 94 Det skall i detta hänseende även understrykas att det följer av domstolens fasta rättspraxis att det syfte som kommissionen eftersträvar när den kräver återbetalning av ett olagligt stöd är att förmånstagaren förlorar den fördel som han har haft på marknaden i förhållande till sina konkurrenter och att den situation som förelåg

innan stödet lämnades återställs (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i fotnot 58 nämnda målet Tubersteuse, punkt 66, och dom av den 4 april 1995 i mål C-348/93, kommissionen mot Italien, REG 1995, s. I-673, punkt 27). Återbetalningen av det olagliga stödet kan således inte anses utgöra en sanktionsåtgärd som inte föreskrivs i gemenskapsrätten, även om den genomförs långt efter beviljandet av det ifrågakvarande stödet (se domstolens dom av den 17 juni 1999 i mål C-75/97, Belgien mot kommissionen, REG 1999, s. I-3671, punkt 65, och förstainstansrättens dom av den 29 september 2000 i mål T-55/99, CETM mot kommissionen, REG 2000, s. II-3207, punkt 164). Kommissionens beslut om återbetalning av statligt stöd är med andra ord åtgärder som återställer en tidigare situation och är inte av straffrättslig beskaffenhet.

95 Om kommissionen emellertid beslutar att kräva återbetalning av ett fastställt belopp, måste den i enlighet med sin skyldighet att vidta en snabb och opartisk granskning av handlingarna inom ramen för artikel 88 EG (se domen i det ovan i punkt 56 nämnda målet Sytraval, punkt 62, och i det ovan i fotnot 56 nämnda målet Westdeutsche Landesbank Girozentrale och Land Nordrhein-Westfalen mot kommissionen, punkt 167), på ett så precist sätt som omständigheterna i målet tillåter, fastställa värdet av det stöd som företaget har erhållit. Kommissionen är vid återställandet av situationen före betalningen av stödet skyldig att säkerställa att den verkliga förmånen av stödet har upphört och således skyldig att kräva återbetalning av stödet i dess helhet. Den kan inte av förbarmande över stödmottagaren, kräva återbetalning av ett lägre belopp än värdet av det stöd som den sistnämnda har erhållit. Vidare har inte kommissionen behörighet att, för att understryka sitt missnöje med hänsyn till hur allvarlig olagligheten är, kräva återbetalning av ett högre belopp än värdet av det stöd som mottagaren har erhållit.

96 Det bör i detta hänseende tilläggas att kommissionen inte kan anklagas för att ha gjort en ungefärlig utvärdering. Eftersom det rör sig om ett icke anmält stöd, kan det nämligen vara så att kommissionen, under omständigheterna i målet och i synnerhet när en lång tid har förflöet sedan överlåtelsen av ett markområde, kan ha svårigheter att fastställa det exakta värdet av stödet. Sådana omständigheter kan beaktas vid bedömningen av huruvida kommissionens beslut är lagenligt och, i synnerhet, av frågan huruvida kommissionen har genomfört det i artikel 88.2 EG föreskrivna

granskningsförfarandet snabbt. Faktum kvarstår dock att den huvudsakliga frågan angående värderingen av stödet är en sakfråga i vilken gemenskapsdomstolen skall utöva sin fulla kontroll. Enbart den omständigheten att kommissionen kan komma att utföra en ungefärlig värdering på grund av omständigheterna i målet ger inte av den anledningen denna något utrymme för skönsmässig bedömning vad gäller fastställandet av det belopp som den kräver skall återbetalas.

- 97 Sökanden har i förevarande mål betonat den omständigheten att det pris som den betalat för den omtvistade marken, det vill säga 31 miljoner FRF, motsvarade varans marknadsvärde år 1987, den dag då Sempelöverenskommelsen ingicks.
- 98 Kommissionen har emellertid i det angripna beslutet dragit slutsatsen att de franska myndigheterna hade sålt den omtvistade marken till Scott till ett förmånligt pris och angett markens värde till 70,588 miljoner FRF. Kommissionen har inte fastställt detta sistnämnda belopp i förhållande till en värdering av priset vid en potentiell överlåtelse av den omtvistade marken år 1987, utan grundat sig på de kostnader som angetts av de berörda offentliga myndigheterna (se punkterna 17–20 ovan).
- 99 Kommissionen har gjort gällande att den hade rätt att, eller till och med skyldighet att, grunda sin bedömning på de kostnader som de franska myndigheterna hade angett. För det första ger detta tillvägagångssätt en tillförlitlig indikation på det sannolika värdet av den mark och de anläggningar som överlåtits till sökanden. Vidare har kommissionen i det angripna beslutet påpekat (se bland annat skälen 97–99) att Republiken Frankrike inte samarbetade under det administrativa förfarandet, att den förhållade behandlingen och, i synnerhet, att den inte lämnade alla de upplysningar som var nödvändiga för att fastställa värdet på det statliga stödet, och detta trots det föreläggande att tillhandahålla upplysningar som utfärdats med stöd av artikel 10.3 i förordning nr 659/1999 (se punkt 10 ovan).

- 100 Under dessa omständigheter, och mot bakgrund av den rättspraxis som anges i punkterna 91–95 ovan, ankommer det på förstainstansrätten att kontrollera huruvida kommissionen har utfört en granskning av handlingarna och, med den försiktighet som krävs, utvärderat de faktiska omständigheterna i fråga och, i synnerhet, att bedöma huruvida det värde som kommissionen har tillskrivit den omtvistade marken i det angripna beslutet vid uppskattningen av beloppet för den olagliga fördelen med tillräcklig precision motsvarar marknadspriset år 1987.
- 101 Det bör inledningsvis erinras om att det är vederlagt att kommissionen har begått ett materiellt fel beträffande beräkningen av stödbeloppet i den första versionen av det angripna beslutet och att den har korrigerat detta till följd av väckandet av förevarande talan. I denna första version av det angripna beslutet utgick kommissionen från kostnaden vid överlåtelsen av hela marken på 68 hektar, vilken den minskade med de 31 miljoner FRF som sökanden hade betalat. Sedan multiplicerade kommissionen det framräknade beloppet med 48/68 för att spegla den omständigheten att Scott endast hade förvärvat 48 hektar. Enligt denna beräkning existerade ett stöd motsvarande ett belopp på 48,7 miljoner FRF (7,42 miljoner euro), det vill säga i nuvärde 100 miljoner FRF (15,2 miljoner euro) avseende det förmånliga priset på den omtvistade marken.
- 102 Kommissionen har emellertid gjort en felaktig beräkning genom att den endast tillskrev Scott 48/68 av de 31 miljonerna FRF och inte beloppet i dess helhet. Kommissionen har erkänt detta fel i beräkningen och har, i den korrigerade versionen av det angripna beslutet, angett att stödet uppgick till 39,58 miljoner FRF, det vill säga i nuvärde 80,77 miljoner FRF.
- 103 Eftersom detta fel i beräkningen har korrigerats av kommissionen efter inledandet av förevarande talan, kan det inte i sig motivera en ogiltigförklaring av det angripna beslutet. Det föranleder emellertid en dubbel anmärkning. För det första kan man ifrågasätta de skäl som föranlett kommissionen att under sin granskning begå ett så allvarligt fel. Vidare, och framför allt, förstärker förekomsten av detta fel nödvändigheten för förstainstansrätten att noggrant kontrollera alla andra aspekter av beräkningen av stödet.

104 Följaktligen bör kommissionens förhållningssätt i det angripna beslutet vid fastställandet av värdet av den omtvistade marken prövas.

— Oriktig metod och beräkning i det angripna beslutet

105 Det skall för det första erinras om att principen om en privat investerare i en marknadsekonomi skall tillämpas inom ramen för beräkningen av värdet av ett stöd i form av en överlåtelse av ett markområde till ett påstått förmånligt pris. Således skall värdet av stödet likställas med skillnaden mellan vad mottagaren faktiskt har betalat och vad han under normala marknadsvillkor skulle ha betalat vid samma tidpunkt för att förvärva ett motsvarande markområde av en säljare inom den privata sektorn.

106 Kommissionen har emellertid i förevarande mål medgett att den grundat sin bedömning av stödbeloppet på de kostnader som de franska myndigheterna hade betalat (se punkt 76 ovan). Kommissionen har i det angripna beslutet inte grundat sig på någon direkt eller oberoende bedömning av värdet av den omtvistade marken på marknaden år 1987. Den har i stället grundat sig på den kostnad för den omtvistade marken som betalats av de berörda myndigheterna. Även om kostnaderna för förvärv och iordningställande kan ge en sekundär eller indirekt indikation på värdet av den omtvistade marken utgör inte dessa faktorer det bästa beviset på värdet. Tillämpningen av principen om en privat investerare innebär nämligen att den värdering av överlåtelsepriset som skulle ha erhållits för den omtvistade marken om denna hade sålts i augusti 1987 under normala marknadsvillkor skall tillämpas. Detta pris avgörs inte nödvändigtvis av de kostnader som överlåtaren har ådragit sig, eftersom det kan påverkas av en mängd faktorer, inbegripet balansen mellan erbjudande och efterfrågan vid tidpunkten för överlåtelsen. De kostnader som de franska myndigheterna har ådragit sig under tolv år inom ramen för förvärvet av den ej iordningställda marken (se punkt 17 ovan) och iordningställandet av denna motsvarar med andra ord inte nödvändigtvis dess marknadsvärde i augusti 1987.

- 107 Kommissionen har motiverat sin värdering grundad på de kostnader som de franska myndigheterna ådragit sig med att de, i motsats till kommissionens "systematiska och logiska" resonemang avseende artikel 87.1 EG såsom den senare har framfört detta i sitt meddelande 97/C 209/03 om inslag av stöd vid statliga myndigheters försäljning av mark och byggnader, inte har sålt den omtvistade marken inom ramen för ett ovillkorligt anbudsförfarande och inte gjort en oberoende värdering av den omtvistade marken vid överlåtelsen till sökanden (se punkterna 77 och 85 ovan). Kommissionen anser att den under dessa omständigheter med rätta kunde stödja sig på de kostnader som de ifrågavarande myndigheterna hade ådragit sig för att bestämma värdet av den omtvistade marken.
- 108 Den omständigheten att de franska myndigheterna inte år 1987 fastställde egendomens värde genom en upphandling eller på grundval av en oberoende värdering av den omtvistade marken innan de överlät den till Scott befriar emellertid inte kommissionen från sin egen skyldighet att, vid undersökningen inom ramen för artikel 88.2 EG, fastställa egendomens värde på grundval av den mest tillförlitliga metoden. I motsats till vad kommissionen har gjort gällande har den inte följt det systematiska och logiska resonemang som den angav i meddelandet av 1997, utan direkt hänvisat till de historiska kostnader för förvärv och iordningställande av den omtvistade marken som de franska myndigheterna ådragit sig, utan att ha beaktat möjligheten att beställa en oberoende värdering (se punkterna 137 och 138 nedan).
- 109 Vidare anser förstainstansrätten, även enligt hypotesen att kommissionen hade rätt att stödja sig enbart på de kostnader som de berörda myndigheterna ådragit sig för att fastställa värdet av den omtvistade marken, att dess resonemang för värderingen av den ej iordningställda marken är felaktigt dels genom att kommissionen har begått ett ytterligare fel i beräkningen i detta hänseende, dels genom att den grundat sig på oprecisa uppgifter beträffande de ifrågavarande kostnaderna.
- 110 För det första har kommissionen i det angripna beslutet konstaterat att de 68 hektaren i fråga "var vid den aktuella tidpunkten jordbruksmark, som staden

[Orléans] förvärvat redan under perioden 1975–1987, till ett pris av 16 FRF/m² (2,4 euro/m²), det vill säga totalt 10,9 miljoner FRF (1,7 miljoner euro)” (skäl 15). Kommissionen stöder sig i detta hänseende på punkt 2.2 i protokollet från Orléans stads kommunfullmäktigemöte den 27 maj 1994. Det följer emellertid av det ifrågavarande protokollet att beloppet 10,9 miljoner FRF avsåg kostnaden för den ej iordningställda marken på 48 hektar som överlåtits till Scott och inte marken på 68 hektar. Kostnaden för den ej iordningställda marken var därmed, i motsats till vad kommissionens beräkning visar, 23 FRF/m², det vill säga nästan 50 procent mer än 16 FRF/m². Kommissionen har således begått ett fel i beräkningen.

- 111 Av detta följer att kommissionen, vid beräkningen av beloppet för den fördel som Scott erhållit, inte borde ha fördelat beloppet på 10,9 miljoner FRF mellan området på 48 hektar och området på 20 hektar (skäl 170 i det angripna beslutet), utan tillskrivit detta belopp i sin helhet till området på 48 hektar. Den omständigheten att detta fel är till fördel för Scott medför inte att det är ursäktligt. Kommissionen hade skyldighet att, i största möjliga utsträckning, fastställa det verkliga värdet av det ifrågavarande stödet och kräva återbetalning av detta belopp (se ovan i punkt 95 angivna rättspraxis).
- 112 Av detta följer att kommissionen även misstagit sig i den mån den ansåg att dess värdering av den ej iordningställda marken till 16 FRF/m² bekräftades av det genomsnittliga förvärvspris avseende de 68 hektaren på 15 FRF/m² som de franska myndigheterna angav under det administrativa förfarandet (skäl 15 och fotnot 8 i det angripna beslutet).
- 113 Om kommissionen inte felaktigt hade dragit slutsatsen att kostnaden för de 48 hektaren var 16 FRF/m², kan det antas att den skulle ha uppmärksammat den betydande skillnaden mellan siffrorna 15 FRF/m² och 23 FRF/m², och följaktligen ha ifrågasatt tillförlitligheten av upplysningarna avseende kostnaderna för den ej iordningställda marken.

- 114 För det andra, vad gäller användningen av oprecisa uppgifter avseende kostnaden för den ej iordningställda marken, har kommissionen åtminstone delvis grundat sig på det genomsnittspris på 15 FRF/m² som de franska myndigheterna betalade för de 68 hektaren av den ej iordningställda marken som förvärvades den 1 juli 1975 (30 hektar), den 13 december 1984 (32,5 hektar) och den 18 september 1987 (5,5 hektar). Kommissionen har vid ett flertal tillfällen vid förhandlingen angett att den hade angett ett genomsnittspris på 15 FRF/m² som den ej iordningställda markens värde.
- 115 Kommissionen har emellertid inte kontrollerat förvärvspriset för var och en av de ifrågavarande markområdena. Den har i stället använt ett genomsnittspris bestående av förvärvskostnaderna åren 1975, 1984 och 1987, vilket inte nödvändigtvis leder till marknadsvärdet på den ej iordningställda marken år 1987. I synnerhet, och i motsats till vad kommissionen har gjort gällande (se punkt 78 ovan), motsvarar inte kostnaderna för markområdena på 30 och 32,5 hektar, som förvärvades år 1975 respektive år 1984, nödvändigtvis den ej iordningställda markens värde år 1987 enligt principen om en privat investerare. Det bör i detta hänseende påpekas att det följer av kommissionens meddelande 97/C 209/03 om inslag av stöd vid statliga myndigheters försäljning av mark och byggnader att "[d]e offentliga myndigheternas ursprungliga kostnader vid ett fastighetsförvärv av en tomt är ett riktmärke för marknadsvärdet, såvida inte en betydande tidsperiod förflutit mellan förvärvet och överlåtelsen av fastigheten" (punkt II 2 d)). Även om kommissionen använt sig av det resonemang som den redogjorde för i detta meddelande, hade den synnerligen inte rätt att hänvisa till förvärvskostnaderna avseende det markområde som förvärvades år 1975.
- 116 Däremot hade förvärvspriset avseende de 5,5 hektar som förvärvades vid tidpunkten för den omtvistade överlåtelsen år 1987 kunnat utgöra en anvisning om kvadratmeterpriset på den ifrågavarande ej iordningställda marken vid den tidpunkten, naturligtvis under förutsättning att en kontroll av omständigheterna och villkoren kring den ifrågavarande överlåtelsen utförts. I stället för att försöka erhålla sådana upplysningar (se i detta hänseende punkterna 151–153 nedan) grundade sig kommissionen på sekundära upplysningar.
- 117 Vidare anges det inte i handlingarna vilken del av de 68 hektaren som har överlåtits till Scott och, i synnerhet, vilken som är anknytningen mellan de tre markområden som förvärvades åren 1975, 1984 och 1987 och de 48 hektar som förvärvades av Scott år 1987.

- 118 Kommissionen har vid flera tillfällen i sina inlagor (se punkt 79 ovan), och särskilt i sina svar på förstainstansrättens frågor, understrukit att beloppet 10,9 miljoner FRF som nämns i protokollet från Orléans stads kommunfullmäktigemöte den 27 maj 1994 grundar sig på det "mycket låga" ursprungliga värdet av den ej iordningställda marken på 48 hektar snarare än på priset på denna. Bortsett från den omständigheten att kommissionen felaktigt i det angripna beslutet ansåg att beloppet på 10,9 miljoner FRF avsåg de 68 hektaren (se punkt 110 ovan), bör det påpekas att punkt 2.2 i nämnda protokoll i själva verket utgör en mycket kort sammanfattning utan detaljerad förklaring av "transaktionskostnaden", bland annat av det belopp på 10,9 miljoner FRF avseende förvärvet av den ej iordningställda marken, som var det "ursprungliga beskattningsvärdet". Kommissionen har själv i det angripna beslutet angett att det rörde sig om "förvärvspriset" eller de franska myndigheternas "kostnad" för den ej iordningställda marken (skälen 20, 157, 161 och 170).
- 119 Kommissionen hade ingen uppgift om de omständigheter under vilka de tre markområden som totalt utgjorde 68 hektar hade förvärvats av Orléans stad. Avtalsvillkoren vid dessa förvärv är också okända. Kommissionen visste i synnerhet inte om var och en av dessa markområden hade förvärvats efter förhandling eller till följd av expropriation för allmänna ändamål. För det fall det rör sig om denna sistnämnda hypotes, är det möjligt att beloppet på 10,9 miljoner FRF omfattade en expropriationsersättning till de tidigare ägarna av dessa markområden, inbegripet för upphörandet av jordbruksverksamheten på de ifrågavarande markområdena, eller andra förvärvskostnader för staten, som överstiger det verkliga marknadsvärdet av den ej iordningställda marken.
- 120 Dessutom bör det påpekas att det av handlingarna i målet framgår att kommissionen har förbisett vissa relevanta omständigheter vid värderingen av iordningställandet av den ifrågavarande marken. I synnerhet föreskrevs det i Scottavtalet (se punkterna 2 och 3 ovan) att Scott skulle betala ett pris på 31 miljoner euro för den omtvistade marken, inbegripet byggandet av en fabrik på 30 000 m². Enligt protokollet från Orléans stads kommunfullmäktigemöte den 27 maj 1994 "har en fabrik på cirka 54 000 m² byggts (i stället för de ursprungligen planerade 30 000m²)". Denna skillnad har inte omnämnts i det angripna beslutet och har uppenbarligen inte

beaktats av kommissionen vid granskningen av handlingarna. Om kommissionen hade beaktat denna omständighet, kan det antas att den skulle ha ifrågasatt tillförlitligheten av sin värdering av den omtvistade marken per kvadratmeter.

- 121 Vidare framgår det av artikel 4 i Scottavtalet att sökanden förbundit sig att förvärva den omtvistade marken för 31 miljoner FRF och att Sempel skulle utföra arbeten på markområdet för "ett maxbelopp på 80 [miljoner FRF]". Enligt Sempels likvidationsbalans, som de franska myndigheterna sände till kommissionen den 6 oktober 1999, uppgick emellertid Sempels totala kostnad för iordningställandet av marken till 140,4 miljoner FRF. Den omständigheten att iordningställandet kostade 140,4 miljoner FRF i stället för det "maxbelopp på 80 [miljoner FRF]" som angavs i Scottavtalet, det vill säga ett överskridande med 75,5 procent, borde ha föranlett kommissionen att inse att Sempels kostnader inte nödvändigtvis motsvarade en faktor som speglade den omtvistade markens marknadsvärde. I detta hänseende, och såsom Scott har förebrått kommissionen, förekommer inte Sempels likvidationsbalans i beslutet om inledande av förfarandet. Kommissionen borde åtminstone ha förhört Scott angående skillnaden mellan beloppet 140,4 miljoner FRF och det belopp på 80 miljoner FRF som angavs i Scottavtalet.
- 122 Det framgår inte av handlingarna huruvida det överskridande av de planerade kostnaderna som Sempel ådragit sig följer av byggandet av en fabrik som var nästan dubbelt så stor som vad som ursprungligen avsågs, eller om det följer av överskridande av kostnaderna till följd av Sempels ineffektivitet eller vidare av slöseri som inte medfört någon ökning av markens värde. Parterna kunde inte, när förstainstansrätten ställde frågor om detta vid förhandlingen, precisera huruvida ökningen av fabrikens storlek var resultatet av viljan att utbetala ett ännu större statligt stöd till Scott eller av något fel i byggandet av fabriken.
- 123 Av det ovan anförda framgår att kommissionens fastställande av den omtvistade markens marknadsvärde år 1987 omfattade flera fel.

— Upplysningar som kommissionen inte har beaktat

- 124 Det skall påpekas att kommissionen vid utgången av det formella granskningsförfarande som föreskrivs i artikel 88.2 EG, det vill säga i början av år 2000, hade kännedom om eller borde ha haft kännedom om flera andra anvisningar beträffande den omtvistade markens marknadsvärde, inbegripet förekomsten av andra värderingar än denna. Trots den omständigheten att kommissionen endast hade tillgång till oprecisa upplysningar beträffande förvärvskostnaderna för den ej iordningställda marken, undersökte den inte de ifrågavarande anvisningarnas eventuella relevans.
- 125 För det första nämnde Scott i sin skrivelse av den 24 december 1999, vilken kommissionen borde ha beaktat (se punkterna 51–63 ovan), att den franska skattemyndigheten vid Orléans stads överlåtelse av marken till Sempel år 1987 hade värderat den ej iordningställda marken till 5,5 FRF/m². De franska myndigheterna har även de hänvisat till denna värdering i sin skrivelse av den 21 februari 2000 (se punkt 13 ovan). Myndigheten använde denna värdering år 1993 när Scott genomgick en skattekontroll. Det är visserligen, som kommissionen har påpekat (se punkt 82 ovan), inte självklart att en värdering som använts vid en skattekontroll motsvarar ett markområdes marknadsvärde. Det rör sig emellertid, vid första anblicken, om en värdering av den ej iordningställda marken som gjorts vid den aktuella tidpunkten av en oberoende myndighet och som kommissionen åtminstone borde ha undersökt. I det angripna beslutet har emellertid ingen hänvisning till beloppet 5,5 FRF/m² gjorts.
- 126 Scott har även, i samma skrivelse, hänvisat till ett expertutlåtande avseende den omtvistade marken som getts av expertbyrå Galtier som år 1996, vid en tidpunkt då kommissionen ännu inte hade inlett undersökningen av det påstådda stöd som beviljats Scott, hade värderat priset för den omtvistade mark som Scott hade förvärvat för 31 miljoner FRF av Sempel år 1987 till 40,6 miljoner FRF. Det skall erinras om att kommissionen, i det angripna beslutet, uppskattade värdet av denna mark i iordningställt skick till 70,588 miljoner FRF (se punkt 20 ovan). Scott erbjöd sig i sin skrivelse av den 24 december 1999 att tillhandahålla en kopia av Galtiers rapport till kommissionen.

- 127 Scott har vidare hänvisat till en värdering som gjorts av Scotts och KC:s revisor, utnämnd av ordföranden för handelsdomstolen i Nanterre, varvid denne i enlighet med lagstiftningen hade anmodats att ange ett marknadsvärde avseende de tillgångar som överlåtits till P & G (se punkt 14 ovan). Revisorn angav ett ännu lägre värde än expertbyrån Galtier avseende tillgångarna i fråga. Till sin skrivelse av den 24 december 1999 fogade Scott två tablåer som sammanfattade värderingarna av flera av tillgångarna i fråga.
- 128 Det skall tilläggas att även de franska myndigheterna, i skrivelsen av den 21 februari 2000, har åberopat nämnda värderingar och bilagt samma tablåer som de som Scott hade fogat till sin skrivelse av den 24 december 1999. Kommissionen har emellertid varken bett de franska myndigheterna att tillhandahålla nämnda värderingar eller utfrågat dessa myndigheter beträffande de omständigheter som föranlett upprättandet av värderingarna.
- 129 Kommissionen har angett flera anledningar till varför den inte funnit dessa värderingar relevanta i förevarande fall.
- 130 Kommissionen har i sina inlagor, liksom i sitt svar på förstainstansrättens frågor, gjort gällande att Scott i förevarande talan inte har framfört argument avseende avsaknaden av rapporterna i fråga och att förstainstansrätten således inte kan ogiltigförklara det angripna beslutet på denna grund. Den har även gjort gällande att sökanden endast har åberopat den franska skattemyndighetens värdering i sin replik och att dess argument med hänsyn härtill därmed inte kan tas upp till sakprövning (se punkt 81 ovan).
- 131 Scott har emellertid åberopat ett fel avseende kommissionens bedömning av den omtvistade markens värde och har påtalat kommissionens bristande uppmärksamhet vid granskningen av handlingarna i målet (se punkterna 64–71 ovan). Eftersom fastställandet av den omtvistade markens värde har ifrågasatts, ankommer det på

förstainstansrätten att vidta en fullständig kontroll av denna fråga (se punkt 91 ovan). Sökanden hade vidare rätt att lämna preciseringar i detta hänseende i sin replik, inbegripet genom att åberopa den franska skattemyndighetens värdering av den ej iordningställda marken.

132 Enligt kommissionen har förekomsten av dessa värderingar åberopats för sent i förfarandet. Den har inte ens mottagit nödvändig skriftlig bevisning. Kommissionen kan inte vinna någon framgång med detta argument. Eftersom kommissionen tillät den franska delegationen att lämna synpunkter efter mötet den 7 december 1999, hade den skyldighet att undersöka dessa synpunkter fullständigt. Kommissionen borde, i enlighet med sin skyldighet att inom ramen för artikel 88 EG granska handlingarna snabbt och opartiskt, ha undersökt de ifrågavarande upplysningarna och begärt in dessa värderingar som Scott hade erbjudit sig att inkomma med.

133 Kommissionen har påstått att värderingarna i fråga inte var nödvändiga. För det första har iordningställandet gjorts "på beställning" för Scott, och värderingarna i fråga utgör inte en tillförlitlig grund för beräkningen av värdet av det stöd som Scott beviljats. För det andra har nämnda värderingar genomförts flera år efter den omtvistade överlåtelsen och kan därmed inte på ett tillförlitligt sätt visa den omtvistade markens värde.

134 Även om värderingarna i fråga inte genomfördes vid tidpunkten för den omtvistade överlåtelsen, kan de vara till nytta med hänsyn till att de utgör de enda, uppenbarligen oberoende, värderingarna som har till syfte att fastställa den omtvistade markens marknadsvärde med hjälp av allmänt godkända värderingsmetoder. Kommissionen har inte bestritt att dessa värderingar har gjorts av oberoende experter och har inte ifrågasatt de metoder som expertbyrån Galtier och revisorn har använt. Under dessa omständigheter borde kommissionen åtminstone ha undersökt innehållet i nämnda värderingar i syfte att fastställa deras bevisvärde.

- 135 Det skall i detta hänseende erinras om att den granskningsfas som avses i artikel 88.2 EG syftar till att göra det möjligt för kommissionen att få kunskap om samtliga omständigheter i ärendet (se domen i det ovan i fotnot 56 nämnda målet Sytraval, punkt 38 och där angiven rättspraxis). Kommissionen är därvid skyldig att inhämta alla erforderliga yttranden för att få full kännedom om samtliga omständigheter i ärendet innan den fattar sitt beslut (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 20 mars 1984 i mål 84/82, Tyskland mot kommissionen, REG 1984, s. 1451, punkt 13, och domen i det ovan i fotnot 56 nämnda målet Sytraval, punkt 39). Kommissionen har emellertid i förevarande fall underlåtit att undersöka yttranden som kunde vara avgörande för fastställandet av den omtvistade markens värde.
- 136 Det bör tilläggas att den omständigheten att de övriga värderingarna av den omtvistade marken kom till kommissionens kännedom före antagandet av det angripna beslutet varken visar att det belopp på 31 miljoner FRF som betalats av Scott motsvarade marknadsvärdet eller att kommissionens värdering var felaktig. Dessa övriga värderingar är relevanta genom att kommissionen, vid tidpunkten för antagandet av det angripna beslutet, var informerad om ett antal värderingar av den omtvistade marken, vilka stod i strid med den värdering som kommissionen hade gjort. Eftersom kommissionen inte har vidtagit nödvändiga åtgärder för att undanröja alla tvivel beträffande denna värdering, anser förstainstansrätten att den inte har utfört sin granskning enligt artikel 88.2 EG med beaktande av sin skyldighet att utföra en snabb och opartisk granskning.
- 137 Bortsett från den omständigheten att kommissionen borde ha begärt att få tillgång till värderingarna i fråga, hade den kunnat använda andra medel för att erhålla de upplysningar som erfordrades i det aktuella fallet. Det skall i detta hänseende påpekas att kommissionen får anlita utomstående värderingsmän, vilket den för övrigt inte är skyldig att göra (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 27 februari 1997 i mål T-106/95, FFSA m.fl. mot kommissionen, REG 1997, s. II-229, punkt 102, och av den 25 juni 1998 i de förenade målen T-371/94 och T-394/94, British Airways m.fl. och British Midland Airways mot kommissionen, REG 1998, s. II-2405, punkt 72). Således hade kommissionen kunnat beställa ett expertutlåtande avseende värdet på markområdena på orten i fråga i augusti 1987. Ett sådant expertutlåtande hade kunnat vara särskilt lämpligt i förevarande fall med hänsyn till den osäkerhet som kommissionens fastställande i efterhand av ett sådant marknadspris kan innebära (se punkt 93 ovan).

- 138 Även om en experts värdering nödvändigtvis hade ha ägt rum mer än tio år efter den omtvistade överlåtelsen, skulle en lokal fastighetsexpert, som hade kännedom om marknaden år 1987 och i synnerhet om överlåtelser av likvärdiga markområden på normala marknadsvillkor, ha kunnat upplysa kommissionen beträffande den eventuella motsvarigheten mellan sådana indikationer och det värde som fastställts av kommissionen.
- 139 Det skall även erinras om att Scott och Republiken Frankrike, genom sina respektive skrivelser av den 24 december 1999 och den 21 februari 2000, upplyste kommissionen om att den omtvistade marken hade överlåtit av Scott/KC till P & G år 1998 för 27,6 miljoner FRF (4,2 miljoner euro) för att stödja deras uppfattning, enligt vilken den omtvistade marken var värd 31 miljoner FRF år 1987. Kommissionen har inte bestritt att överlåtelsen till P & G ägde rum på normala marknadsvillkor. En sådan överlåtelse, några år efter den omtvistade överlåtelsen, hade kunnat utgöra en anvisning om den omtvistade markens värde.
- 140 Kommissionen ansåg emellertid inte ens att det fanns anledning att kontrollera att detta belopp var riktigt (skäl 163 i det angripna beslutet). Kommissionen har förklarat att KC, med hänsyn till förlusterna som var knutna till driften av anläggningen och detta bolags beslut att stänga fabriken i januari 1998, var berett att acceptera ett lägre överlåtelsepris. KC hade i synnerhet redan investerat i området i fråga, med följderna att kostnaderna, enligt kommissionen, måste anses vara utgifter som de inte skulle få tillbaka. KC befann sig således, år 1998, i en helt annan situation än myndigheterna år 1987, vilka redan visste att deras investering skulle medföra en förlust på cirka 60 miljoner FRF (9,2 miljoner euro) och priserna är därför inte jämförbara (skälen 164–166 i det angripna beslutet).
- 141 Det skall i detta hänseende erinras om att den omtvistade marken, enligt kommissionen, var värd 70,588 miljoner FRF år 1987. Även med antagandet att KC hade varit berett att acceptera ett lågt pris för denna mark, skall det påpekas att KC, enligt kommissionens bedömning, överlät marken med en förlust på 42,9 miljoner FRF, det vill säga en förlust motsvarande 60 procent av den omtvistade markens värde. Kommissionen borde under dessa omständigheter ha undersökt överlåtelsepriset på 27,6 miljoner FRF år 1998 närmare, ett pris som under alla omständigheter låg ganska nära den omtvistade markens värde enligt

Scott. Den omständigheten att KC fick mindre för överlåtelsen av den omtvistade marken år 1998 än vad Scott hade betalat år 1987, trots den allmänna ökningen av fastighetspriserna, gör det pris som Scott betalade år 1987 mera troligt som marknadspris.

- ¹⁴² Av detta följer att kommissionen har bortsett från upplysningar som kunde ha varit till nytta vid fastställandet av den omtvistade markens marknadsvärde i augusti 1987.

— Föreläggandet att lämna upplysningar

- ¹⁴³ Kommissionen har gjort gällande att den, även om det värde som den fastställt avseende den fördel som det förmånliga priset för den omtvistade marken medförde var oriktigt, hade rätt eller till och med skyldighet att använda detta värde på grund av de franska myndigheternas bristande samarbete och underlåtenhet att tillhandahålla mer detaljerade upplysningar. Under dessa omständigheter anser kommissionen att den hade rätt att anta beslutet mot bakgrund av de tillgängliga upplysningarna (skälen 97–99 i det angripna beslutet).

- ¹⁴⁴ Det följer av rättspraxis att kommissionen har behörighet att fatta beslut på grundval av de upplysningar som den har tillgång till, när en medlemsstat inte uppfyller sin samarbetskyldighet och avhåller sig från att lämna de upplysningar som kommissionen har begärt för sin granskning av huruvida ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden (domstolens dom av den 14 februari 1990 i mål C-301/87, Frankrike mot kommissionen, REG 1990, s. I-307, nedan kallat Boussac, punkt 22, och domen i det ovan i fotnot 75 nämnda målet Tyskland och Pleuger Worthington mot kommissionen, punkt 26). Innan kommissionen fattar ett sådant beslut måste den emellertid uppfylla vissa processuella krav. I synnerhet måste den förelägga medlemsstaten att, inom den tidsfrist som kommissionen fastställer, överlämna alla de handlingar, upplysningar och uppgifter som är nödvändiga för antagandet av ett beslut i enlighet med kraven i artikel 88 EG. Det

är endast om medlemsstaten trots föreläggandet från kommissionen underlåter att överlämna de upplysningar som begärts som kommissionen äger rätt att avbryta förfarandet och fatta beslut om huruvida stödet är förenligt eller oförenligt med den gemensamma marknaden på grundval av de uppgifter som den har (se domen i det ovannämnda målet *Boussac*, punkterna 19 och 22). Dessa krav har återgetts i artiklarna 5.2, 10.3 och 13.1 i förordning nr 659/1999. Det följer särskilt av artikel 10.3 i denna förordning att det i föreläggandet till den berörda medlemsstaten att lämna upplysningar skall anges ”vilka upplysningar som begärs”.

145 Det skall även erinras om att enligt artikel 6.1 i förordning nr 659/1999 skall "[b]eslutet om att inleda ett formellt granskningsförfarande ... sammanfatta relevanta sak- och rättsfrågor, kommissionens preliminära bedömning beträffande den föreslagna åtgärdens karaktär av stöd skall inbegripas och tvivlen beträffande åtgärdens förenlighet med den gemensamma marknaden skall anges". Genom att beslutet antagits och publicerats i *Europeiska unionens officiella tidning* har medlemsstaten och övriga berörda parter informerats om de uppgifter som kommissionen avser att lägga till grund för sitt beslut. Av detta följer att om parterna anser att vissa uppgifter som anges i beslutet att inleda det formella granskningsförfarandet är felaktiga, skall de underrätta kommissionen därom under det administrativa förfarandet, vid äventyr av att de annars inte kan ifrågasätta dessa uppgifter inom ramen för domstolsförfarandet (se, för ett liknande resonemang, vad avser medlemsstaten, domstolens dom av den 14 september 1994 i de förenade målen *C-278/92–C-280/92*, *Spanien mot kommissionen*, REG 1994, s. I-4103, punkt 31).

146 Däremot är kommissionen, i enlighet med de principer som följer av den rättspraxis och de bestämmelser som anges ovan i punkterna 144 och 145, om berörda parter inte har lämnat motstridiga upplysningar, behörig att grunda sig på uppgifter, även felaktiga, som den har tillgång till när den fattar sitt slutliga beslut, under förutsättning att kommissionen har anmodat medlemsstaten att inkomma med nödvändiga upplysningar om de aktuella omständigheterna. Om kommissionen däremot har avstått från att anmoda medlemsstaten att lämna upplysningar om de omständigheter som den avser att grunda sig på, kan den därefter inte ursäka eventuella faktiska villfarelser med att den hade rätt att när den antog det slutliga beslutet, efter det formella granskningsförfarandet, endast grunda sig på de uppgifter

som den då hade tillgång till (förstainstansrättens dom av den 19 oktober 2005 i mål T-318/00, Freistaat Thüringen mot kommissionen, REG 2005, s. II-4179, punkt 88).

- ¹⁴⁷ När kommissionen grundar ett beslut på tillgängliga uppgifter om vissa faktiska omständigheter utan att i just detta hänseende iaktta de processuella krav som har uppställts i rättspraxis och återgetts i förordning nr 659/1999, kan förstainstansrätten följaktligen utöva sin domstolsprövning vad avser frågan huruvida kommissionens beaktande av dessa uppgifter har lett till en felaktig bedömning som gör att det angripna beslutet är rättsstridigt (domen i det ovan i punkt 146 nämnda målet Freistaat Thüringen mot kommissionen, punkt 89).
- ¹⁴⁸ Kommissionens rätt att fatta beslut på grundval av tillgängliga upplysningar förutsätter emellertid vidare att de uppgifter som den har är tillförlitliga.
- ¹⁴⁹ En medlemsstats bristande samarbete får nämligen inte till följd att kommissionens beteende helt undgår gemenskapsdomstolens kontroll. Kommissionen måste utnyttja sin behörighet för att, i möjligaste mån, erhålla de ifrågavarande upplysningarna och handla snabbt. Med hänsyn till den omständigheten att ett åläggande att verkställa återkrav som det i förevarande fall påverkar tredje parter, måste kommissionen utnyttja sin fulla behörighet för att undvika att medlemsstatens bristande samarbete får negativa och orättvisa följder för dessa tredje parter (se punkt 59 ovan).
- ¹⁵⁰ Kommissionen hade i förevarande fall inte rätt att anta ett beslut på grundval av tillgängliga upplysningar i enlighet med rättspraxis och med stöd av artikel 13 i förordning nr 659/1999, eftersom parterna hade lämnat upplysningar med annat innehåll som kommissionen vägrade att beakta (se punkterna 125–128 ovan).

- 151 Förstainstansrätten konstaterar vidare att kommissionen inte har utnyttjat sin behörighet att rikta förelägganden i syfte att begära vissa relevanta upplysningar om värdet av det aktuella stödet. I synnerhet ålades aldrig de franska myndigheterna, genom beslut om föreläggande att lämna upplysningar, fattat i enlighet med artikel 10.3 i förordning nr 659/1999, att lämna precisa upplysningar om Orléans stads förvärv av den ej iordningställda marken (se punkterna 114–119 ovan).
- 152 Kommissionen begärde genom skrivelse av den 2 maj 1999 på ett precist sätt att de franska myndigheterna skulle ”inkomma med de överlåtelseavtal (inbegripet bland annat överlåtelsepriser) som ingåtts mellan Orléans stad och de sex företag som hade förvärvat mark på de resterande 20 hektaren [Scott hade endast förvärvat 48 av de 68 hektaren]”. Kommissionen upprepade denna sistnämnda formulering i sitt föreläggande att lämna upplysningar av den 8 juli 1999 i artikel 1 d. Kommissionen ålade i gengäld aldrig de franska myndigheterna att tillhandahålla överlåtelseavtalen avseende Orléans stads förvärv av den ej iordningställda marken eller att precisera vilken del av de 68 hektaren som hade överlåtits till Scott. Kommissionen begärde inte heller någon precisering avseende förvärvspriset för de tre markområden som totalt utgjorde 68 hektar och som förvärvades åren 1975, 1984 respektive 1987, det vill säga ”betydelsefull information” enligt kommissionens eget svaromål.
- 153 Kommissionen angav nämligen vid ett flertal tillfällen under förhandlingen att förvärvspriset avseende det tredje markområdet år 1987, vid samma tidpunkt som den omtvistade överlåtelsen, hade kunnat ge en mycket god anvisning om markens värde, men påpekade samtidigt att Republiken Frankrike och sökanden var ansvariga för den omständigheten att kommissionen inte hade mer information om detta (se punkterna 78 och 83 ovan). Kommissionen hade emellertid kunnat ålägga Republiken Frankrike att lämna precisa upplysningar i detta hänseende och den hade inte rätt att grunda sig på den ej iordningställda markens kostnad utan att i förväg ha ålagt medlemsstaten att lämna dessa upplysningar.

- 154 Kommissionen ålade Republiken Frankrike att lämna "alla handlingar, upplysningar och uppgifter i syfte att göra det möjligt [för kommissionen] ... att undersöka huruvida de åtgärder som godtagits av företaget Scott var förenliga med artikel 87 [EG]". En sådant allmänt formulerad begäran är emellertid inte tillräckligt precis med hänsyn till syftet med artikel 10.3 i förordning nr 659/1999.
- 155 Av detta följer att kommissionen inte hade behörighet att anta ett beslut på grundval av tillgängliga upplysningar med stöd av artikel 13.1 i förordning nr 659/1999.

— Slutsats

- 156 Slutligen bör det allmänt påpekas att kommissionen vid slutet av det i artikel 88.2 EG föreskrivna förfarandet hade eller borde ha haft kännedom om att det fanns olika uppgifter om den omtvistade markens marknadsvärde. Den hade beträffande den ej iordningställda marken blivit informerad av de franska myndigheterna om det genomsnittliga förvärvspriset på 15 FRF/m². Kommissionen ansåg att detta belopp bekräftade den felaktiga beräkning som den hade gjort, på grundval av protokollet från Orléans stads kommunfullmäktigemöte den 27 maj 1994, om ett förvävspris på 16 FRF/m² (se punkt 112 ovan). Den borde, på grundval av detta protokoll, ha kommit fram till ett värde på 23 FRF/m² (se punkterna 110–112 ovan). Kommissionen informerades även om att den franska skattemyndigheten hade värderat den ej iordningställda marken till 5,5 FRF/m² (se punkt 125 ovan). Det skall för övrigt påpekas att kommissionen inom ramen för förevarande talan har uppmanat förstainstansrätten att beakta den omständigheten att det framgår av Orléans stads ursprungliga erbjudande till sökanden att den ej iordningställda marken faktiskt var värd 40 FRF/m² (se punkt 79 ovan).
- 157 Beträffande den iordningställda marken står det klart att Sempel överlät denna till Scott till ett pris på 31 miljoner FRF. Expertbyrån Galtier värderade år 1996 den

omtvistade marken till ett pris på 40,6 miljoner FRF och revisorn värderade den till ett ännu lägre pris (se punkterna 126 och 127 ovan). Markområdet överläts sedan av KC till P & G år 1998 för 27,6 miljoner FRF (se punkt 139 ovan). Som angetts ovan undersökte kommissionen emellertid inte dessa värderingar, utan den grundade sig endast på medlemsstatens kostnader och uppskattade i det angripna beslutet att den omtvistade marken var värd 70,588 miljoner FRF.

- 158 Under dessa omständigheter anser förstainstansrätten att det förelåg betydande tvivel beträffande den omtvistade markens värde och att kommissionen inte har utfört den granskningsfas som avses i artikel 88.2 EG skyndsamt och, i synnerhet, inte har genomfört en tillräckligt fördjupad undersökning av den omtvistade markens värde. Det skall vidare påpekas att konsekvenserna av kommissionens fel, mot bakgrund av den tid som hade förflutit mellan dagen för den omtvistade överlåtelsen och det angripna beslutet, och närmare bestämt uttaget av ränta på det återkrävda beloppet, är synnerligen allvarliga för stödmottagaren.
- 159 Av detta följer att talan skall bifallas på den fjärde grunden och artikel 2 i det angripna beslutet ogiltigförklaras i den del den avser det stöd som beviljats i form av ett förmånligt pris på den omtvistade marken, utan att det är nödvändigt att pröva de övriga grunder och argument som sökanden har åberopat till stöd för talan, däribland de som avser upptagande till sakprövning av det framförda argumentet avseende tillämpningen av en sammansatt ränta vid beräkningen av stödets nuvärde (se punkt 31 ovan).

Rättegångskostnader

- 160 Förstainstansrätten slog i sin dom av den 10 april 2003 i målet Scott mot kommissionen (punkt 28 ovan) fast att beslut om rättegångskostnader skulle komma att meddelas senare.

- 161 Domstolen slog i sin dom av den 6 oktober 2005 i målet Scott mot kommissionen (ovan punkt 30) fast att vardera parten skulle bära sin rättegångskostnad vid domstolen.
- 162 Det ankommer således på förstainstansrätten att i förevarande dom besluta om samtliga rättegångskostnader som har uppkommit i förfarandena inför förstainstansrätten.
- 163 Enligt artikel 87.2 i förstainstansrättens rättegångsregler skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom svaranden i huvudsak har tappat målet skall svaranden, förutom att bära sin rättegångskostnad, förpliktas att ersätta sökandens rättegångskostnad, i enlighet med den sistnämndas yrkande.
- 164 Republiken Frankrike skall, i enlighet med artikel 87.4 första stycket i förstainstansrättens rättegångsregler, bära sin rättegångskostnad.

Mot denna bakgrund beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande:

- 1) **Artikel 2 i kommissionens beslut 2002/14/EG av den 12 juli 2000 om de stödåtgärder som Frankrike genomfört till förmån för Scott Paper SA/**

Kimberly-Clark ogiltigförklaras i den del den avser det stöd som beviljats i form av ett förmånligt pris på ett markområde som avses i artikel 1 i beslutet.

- 2) Kommissionen skall bära sin rättegångskostnad och ersätta sökandens rättegångskostnad vid förstainstansrätten.**

- 3) Republiken Frankrike skall bära sin rättegångskostnad vid förstainstansrätten.**

Cooke

García-Valdecasas

Labucka

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 29 mars 2007.

E. Coulon

J.D. Cooke

Justitiesekreterare

Ordförande